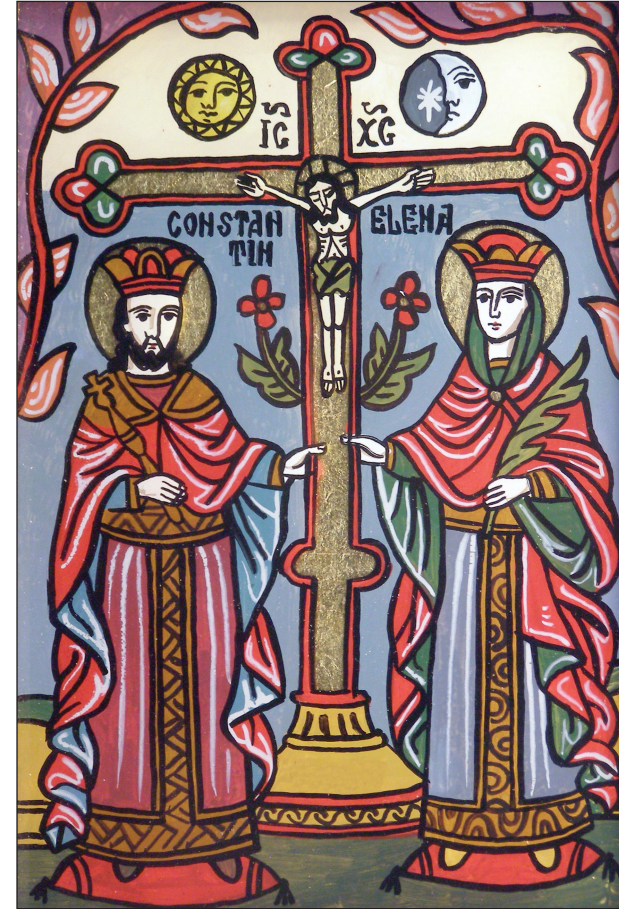

Buletin
INFORMATIV

Anul XXI • nr. 5 (240) • Mai • 2012

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE

Buletin
INFORMATIV

Anul XXI • nr. 5 (240) • Mai • 2012

**MINISTERUL CULTURII
ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL**
**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU CONSERVAREA
ȘI PROMOVAREA CULTURII TRADIȚIONALE**

013701 București • Piața Presei Libere nr. 1 • corp B 1

• etaj V / VI • telefon/fax 317 89 70

www.centrul-cultura-traditionala.ro

e-mail: contact@centrul-cultura-traditionala.ro

Director: Ciprian OGRĂZEANU

Redactor coordonator: **Oana Gabriela PETRICĂ** - director adjuncț

Colectiv redacțional:

Mihaela CIORCILĂ (secretar de redacție) • **Dănuț DUMITRAȘCU**

Elena GAVRILUȚIU • **Mirela MIHĂILĂ**

Difuzare: **Mariana COMAN**

Coperta I - **Sfinții Împărați Constantin și Elena** -
Valentina ACASANDREI (Iași)

Coperta IV - **La târg** - **Paula IACOB** (Vaslui) -
Salonul Internațional de Artă Naivă, București, 2011

Fotografii de Dănuț Dumitrașcu

ISSN 1224 - 6921

Tehnoredactare: **Anca Cristina VERGULESCU**

Sărbătoarea portului popular vâlcean
Hora Costumelor de la Pietrari -
proiect multianual al Centrului Județean pentru
Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea

Fotografie de Corina Mihăescu

Mulțumim tuturor colaboratorilor
și așteptăm în continuare informații și articole de specialitate
pentru *Buletinul Informativ*.

Cuprins

Ecouri

<i>Hora costumelor</i>	2
(Dr. Corina MIHĂESCU)	
<i>Pe-un picior de plai... Pe-o gură de rai... Bucovina</i>	9
(Dr. Iuliana BĂNCESCU)	
<i>Icoane tradiționale</i>	12
(Mădălina MUNTEANU)	
<i>Salonul de Primăvară al Artei Naive</i>	14
(Carmen MIHALACHE)	
<i>Expoziție Grigorescu la Iași</i>	16
(Dr. Iuliana BĂNCESCU)	

<u>Agenda mai 2012</u>	18
-------------------------------------	----

Confesiuni

<i>Doina Moldoveanu și Maria Margoș, prezente în Tabăra de artă naivă de la Zimnicea (2010)</i>	31
---	----

Noi apariții editoriale

<i>Ilie Moise, Confrerii carpatice de tineret: ceata de feciori</i>	35
---	----

Ecouri

Hora costumelor

„Comunitatea noastră vestește de 41 de ani venirea primăverii, într-o zi cu semnificații creștin-ortodoxe - Intrarea Domnului Iisus Hristos în Ierusalim, Duminica Floriilor, printr-un proiect cultural apreciat la nivel național, *Hora costumelor* - Sărbătoarea portului popular vâlcean.

Vă așteptăm cu bucurie și speranță să fim împreună pentru a cinsti atât costumul popular vâlcean, cât și pe creatorii și purtătorii de frumuseți neasemuite, însemne ale identității noastre în spațiul românesc și european.”

Acesta este textul pe care doamna Elena Stoica, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea, împreună cu domnul Nicolae Moraru, primarul comunei Pietrari, l-au semnat și l-au expediat celor care au participat în data de 8 aprilie la cea de-a XLI-a ediție a Sărbătorii portului popular vâlcean.

Manifestare marcantă a identității vâlcene, demnă de a face parte din patrimoniul cultural imaterial al României prin reprezentări, dar și reprezentativitate, pe care comunitățile o recunosc ca atare, *Hora costumelor* este un eveniment festiv care pune an de an în valoare bogăția și diversitatea costumului vâlcean rezultat din unitatea caracteristică fiecărei subzone sau arii etnografice ale întregului ținut vâlcean.

Programul manifestării a cuprins câteva etape devenite, de-a lungul timpului, mărci specifice ale acestui deosebit de important eveniment: parada portului vâlcean, primirea purtătorilor de costume în Biserica

parohială „Cuvioasa Parascheva”, deschiderea oficială, concursul creatoarelor populare de costum și de țesături de interior, spectacolul artistic oferit de formațiile artistice invitate, concertul Orchestrei „Rapsodia Vâlceană” și al interpreților vocali și instrumentiști.

În contextul târgului tradițional de Florii, participanții au putut asista anul acesta și la slujba de sfințire a noului edificiu al Căminului Cultural Pietrari de Sus și al Centrului de Ocrotire Socială Pietrari.

Încă de la prima ediție, organizatorii au trasat anumite momente în desfășurarea evenimentului, devenite în timp tradiționale, iar importanța ce i s-a dat de la început este dovedită și de participarea și aprecierea unor specialiști marcantă ai domeniului culturii populare tradiționale.

Iată, de exemplu, consemnarea celei dintâi ediții a *Horei costumelor*, cuprinsă în documentele primului volum al *Patrimoniului documentar al culturii tradiționale din Vâlcea (1968-2008)*, editat de CJCPCT Vâlcea, la împlinirea a 40 de ani de activitate (Editura Patrimoniu, Râmnicu Vâlcea, 2008):

„Pietrari, 19 aprilie 1970:

Prima *Horă a costumelor* - Concursul creatoarelor populare, inițiativă a CJCP Vâlcea și a autorităților comunei Pietrari (primarul însuși, Gheorghe Popescu, a găsit inspirata titulatură), grefată pe tradiția locală potrivit căreia țărâncile arată - de Florii - ceea ce au realizat mai frumos în timpul iernii și având drept scop stimularea creației populare. Programul festivalului - sărbătoare a portului popular, desfășurată în contextul târgului tradițional de la Pietrari - a cuprins: expoziție de artă populară tradițională, concursul de creație, parada portului popular și «hora costumelor». La concurs au participat, cu costume create în iarna 1969-1970, creatoare populare din vetrele ariei etnografice Horezu. Juriul de specialitate, format din Elena Secoșan, Eugenia Trifan și Ioan St. Lazăr (secretar și, totodată, coordonator al concursului), a evaluat costumele în funcție de parametrii prevăzuți în regulament: autenticitatea, specificul și calitatea. Printre laureații primei ediții, nume rezonante în arta populară vâlceană: Olimpia Radu, Ioana Bordencea, Maria Mitroi (Pietrari); Eugenia Predescu, Elena Șoșocă (Bărbătești); Elena Grigoriu, Ioana Țugureanu (Bunești); Maria

Imagini de la „Hora costumelor“, manifestare devenită tradițională în Pietrari, jud. Vâlcea

Fotografie din Arhiva CNCPCCT

Nicolaescu, Maria Sobolu (Păușești-Otăsău). Printre lăutarii care au animat prima «horă a costumelor» de la Pietrari: Gheorghe Bobei, rapsodul popular din Bărbătești.

Consemnările, precum și descrierea evenimentului de-a lungul anilor, la care personal am participat în câteva rânduri ne îndreptățesc să reafirmăm că *Hora costumelor*, eveniment de marcă al culturii tradiționale, transmis „de-a lungul generațiilor, recreat în permanență de comunități și grupuri umane, în interacțiune cu natura și istoria lor, conferindu-le acestora un sentiment de identitate și continuitate, contribuind în același timp la promovarea respectului față de diversitatea culturală și creativitatea umană” (art. 3 din Legea nr. 26 din 29 februarie 2008 privind protejerea patrimoniului cultural imaterial), poate fi un adevărat element de patrimoniu.

Iată, de exemplu, radiografia sărbătorii portului popular din Vâlcea la cea de-a XXX-a ediție, care consfințește respectarea principiilor urmate de la prima ediție până astăzi, după 41 de ani:

„2001, Pietrari, 8 martie

Hora costumelor - Sărbătoarea portului popular - ediția a XXX-a. Una dintre cele mai durabile inițiative ale instituției din primii săi ani de activitate.

Purtătoare ale costumului popular tradițional din Pietrari

Fotografie din Arhiva CNCPCCT

În climatul de fervoare culturală și emulație creatoare al comunei Pietrari, la începutul anilor `70, catalizat de prof. Nicolae Gh. Popescu-Rebus, în jurul căruia gravitau câteva familii de dascăli și animatori culturali - Căpățânescu, Cioacă, David, Dinculescu, Merișescu - și în dialog cu tânăra echipă a Casei Creației Populare Vâlcea (Gheorghe Deaconu, Ioan St. Lazăr), s-a încheșat ideea unei sărbători a portului popular, având ca temei tradiția populară ca tinerele țărănci să arate lumii, de sărbători, ceea ce au realizat în nopțile lungi de iarnă. Cel care a dat numele acestei sărbători, păstrat și astăzi, a fost însuși primarul de atunci al Pietrarilor, Gheorghe Popescu. Prima ediție s-a desfășurat în Duminica Floriilor din 1970.

La cea de-a XXX-a ediție, *Hora costumelor*, în aceeași organizare (CJCVCPT Vâlcea, Primăria și Căminul Cultural Pietrari), și-a reconfirmat vigoarea de sărbătoare contemporană a culturii tradiționale. Programul s-a derulat după ritualul îndătinat: moment de reculegere la Sfânta Liturghie a Intrării Domnului în Ierusalim; parada portului popular; vizitarea târgului de artă populară, a expozițiilor de costume și de documente (*Hora costumelor* în imagini de arhivă); festivitatea de deschidere și de înmănare a diplomelor aniversare; concursul creatoarelor de costume; concert de muzică populară susținut de Orchestra «Rapsodia Vâlceană» și Grupul «Rapsozii Oltului»; Concursul «Cel mai frumos costum purtat la horă»; și, bineînțeles, *Hora*

**Reprezentativa comunei Bărbătești la Festivalul
Hora costumului, Pietrari, 2012**

costumelor. «Regia» acestui «spectacol» a fost semnată de Elena Stoica, director al CJCVTCP Vâlcea.

Primarul comunei, Nicolae Șoșoancă, Gheorghe Deaconu, consilier-șef al IJC, Corina Mihăescu, cercetător la CNCP, și Gheorghita Măleanu, membru al Academiei Artelor Tradiționale, au formulat evaluări și au conturat perspective. Organizatorii au întocmit un palmares selectiv al «Horei costumelor XXX» - cele mai valoroase 10 creatoare populare premiate de-a lungul edițiilor: Gheorghita Măleanu, Elena Paraschivoiu, Olimpia Radu, Anica David, Ana Avramescu, Zenovia Tâlcu, Georgeta Preda, Alexandrina Constantinescu, Silvia Vețeanu, Maria Foltea, cu precizarea că primele trei clasate sunt membre ale Academiei Artelor Tradiționale «ASTRA» Sibiu. S-a întocmit și un clasament al căminelor culturale, în funcție de constanța participării și consistența valorică: Pietrari, Bărbătești, Păușești-Otăsău, Bunești, Mihăești.”

În cuvântul de deschidere rostit anul acesta de directorul CJCPCT Vâlcea s-a afirmat faptul că *Hora costumelor* „este un eveniment care pune în valoare patrimoniul nostru cultural tradițional, precum și identitatea comunităților”.

S-a reafirmat cu acest prilej ideea de a înființa în viitor sărbătoarea portului popular românesc, pornind de la exemplul *Horei costumelor* din Vâlcea.

În prezența unui public numeros, doamna Elena Stoica a prezentat „reprezentativele” fiecărei comune prezente, deschizând astfel concursul creatoarelor și identitatea fiecărei comunități participante anul acesta la Pietrari: Bărbătești, Costești, Copăceni, Păușești-Otăsău, Băile Govora și Pietrari.

Regulamentul concursului prevede ca fiecare „reprezentativă” să prezinte atât costume din lăzile de zestre, cât și costume sau piese de port popular lucrate în prezent de creatoarele din Vâlcea.

Rodica Crăcană de la Costești a prezentat un frumos costum de tânăr, cu o cămașă veche de 100 de ani, cusută cu șabac cu fir de mătase, încheiată cu colțșori, având la gât o bentiță cu model geometric.

Deschizătura de la gât a cămășii a fost făcută cu „o măsură” specială: lărgimea gurii de la oală de pământ.

Au fost prezentate de asemenea costumele Domnițelor de la Costești, care se evidențiază atât prin eleganță, cât și prin piesa specifică: comănacul care se poartă pe cap împreună cu marama.

Impresionantă, ca în fiecare an în care am participat la *Hora costumelor*, a fost și prezentarea Mariei Foltea din Mihăiești, care a îmbrăcat și a prezentat anul acesta costumul bunicii sale vechi de 100 de ani, cu o splendidă zăvelcă vânăta, dar și costumul lui Ștefăniță, nepotul său, pe care dânsa l-a lucrat anul acesta, luând drept model costumul bunicului său. Maria Foltea consideră portul popular din familia sa „un dar dumnezeiesc pe care trebuie să-l dăm mai departe”. Meritul de a păstra portul popular și de a-l perpetua prin creații noi îi revine și mamei sale, Maria Borța.

O altă „echipă” specială de creatoare și purtătoare de costum popular a fost cea de la Bărbătești: Ana Avramescu, care și-a prezentat creația în mai multe categorii: țesături - desagi pentru caii de povară, scoarțe, cusături - costume populare și împletituri - îmbrăcăminte din lână.

Maria Boboacă a prezentat două costume pentru copii „pentru nepot și nepoată, dar nu am avut pe cine să îmbrac. Mi-ar fi fost drag să vin cu doi copii, dar în satele noastre nu mai sunt tineri”.

Elena Paraschivoiu, renumita creatoare de țesături și de piese de port popular, a încheiat în aplauzele tuturor prezentarea costumului din Bărbătești, dar și a frumoasei sale familii:

„Eu am făcut copii buni și am o familie, n-am ce zice! Fata mea, Silvia Vețeanu din Pietrari, e ambițioasă și lucrează mai frumos ca mine”.

„Reprezentativa” comunei Copăceni a fost condusă anul acesta de Ioana Enea și s-a evidențiat prin autenticitatea și diversitatea costumelor prezentate, dar și a tehnicilor de lucru.

Participarea tinerilor la acest eveniment se datorează deopotrivă familiei Gheorghe și Maria Ruiu, care iubesc arta tradițională românească, educându-i pe copii în spiritul ei.

Au fost prezentate cu această ocazie costume de horă, „de zi cu zi” sau de nuntă din lăzile de zestre ale bunicilor, s-a realizat o tipologie a iilor din Copăceni: ii cusute pe pânză de casă, cusute pe dos la un fir, ii cu cusături înfurcitate sau cu cusături cu zvilțe.

La sfârșitul concursului de creație s-au decernat premii creatoarelor care au prezentat costume populare și țesături tradiționale, autentice, de calitate și în acord cu specificul fiecărei comunități: Elena Paraschivoiu, Silvia Veteleanu, Maria Gibu, Maria Foltea, Elena Banu, Rodica Crăcană.

Anul acesta vremea urâtă nu a îngăduit parada portului popular și hora costumelor, devenite tradiționale în desfășurarea acestei mari sărbători.

La plecarea din Pietrari am primit ultimul număr al revistei „Realitatea Info”, publicație lunară de informație editată de Căminul Cultural Pietrari (director Constantin Diaconu), în care am citit o poezie scrisă de învățătoarea Anica David, participantă activă în ultimii ani la eveniment. Mi-am imaginat astfel, prin versuri, *Hora costumelor* de la Pietrari:

Rugă! Salvați arta populară!

<i>Cu cămeșa românească</i>	<i>Și lăsată tot deoparte...</i>
<i>Și zăvelca cu arnici,</i>	<i>Vă rugăm, cu mic, cu mare</i>
<i>Am venit c-o rugă-aici,</i>	<i>Când în sat e sărbătoare</i>
<i>Cu surata mea catrință</i>	<i>Prindeți-vă-n hora mare!</i>
<i>Și cu brâul oltenesc,</i>	<i>Purtați, frate, cu mândrie</i>
<i>Să mă plâng la nalte-fete:</i>	<i>Portul nostru românesc!</i>
<i>- Vreau să nu mai pătimesc</i>	<i>Jucați Brâul și Bătuta</i>
<i>Și să stau mereu uitată</i>	<i>Alunelul și-nvârtita</i>
<i>Tot prin lăzi de zestre vechi!</i>	<i>Cu iuțea, bărbătesc!</i>
<i>Vreau să fiu scoasă la horă</i>	<i>Chiuind cu strigături</i>
<i>La Biserică, de Paști</i>	<i>Și-nvârțiți strângând la piepturi</i>
<i>Vreau pe uliți să-nflorească</i>	<i>lile cu-nfloritură...</i>
<i>li cu flori de măr și fragi,</i>	<i>Mijlocelul strâns în bete,</i>
<i>Cu altițe luminate,</i>	<i>Fuste albe și-ncolțate,</i>
<i>Cu șebace și chenare..</i>	<i>Să salte zăvelca, frate!</i>
<i>Să străluce viu în soare...</i>	<i>Că așa jucau străbunii</i>
<i>Prea mă simt uitată, frate</i>	<i>- Jucați, frate, ca Români!</i>

Text și fotografii de **dr. Corina MIHĂESCU**
Cercetător științific I, CNCPCT

Pe-un picior de plai... Pe-o gură de rai... Bucovina

Un festival al elevilor aflat la prima ediție. Câteva județe reprezentate. Mai întâi, organizatorii au pus pe Internet anunțul despre festival, fără a se gândi că vor veni formații și din alte județe. De fapt, totul a plecat de la o lucrare de grad a unei profesoare din Câmpulung Moldovenesc, de la Școala „Bogdan Vodă”, care a vrut să arate comisiei venite pentru susținerea examenului de grad tradițiile și costumele bucovinene.

Nu știu dacă aceste date, care descriu istoricul organizării unui festival interjudețean de cântec și dans populare ale elevilor, par multe sau puține. Însă aflată în fața scenei, urmărind spectacolul dat de acești copii o zi întregă, de dimineața până seara, am plecat cu certitudinea că încă mai sunt iubitori ai adevăratelor valori tradiționale și că bucovinenii și-au asigurat viitorul acestor valori de patrimoniu.

Modest ca de obicei, într-un capăt de țară cunoscut mai mult pentru mânăstiri decât pentru cultura populară, bucovinenii au realizat, prin acest festival, care poate că era sortit uitării dacă nu se „întâmpla” prezența unor specialiști și a Radioului ieșean, mult mai mult decât s-au așteptat inițial. Mai întâi, educația tinerilor prin și pentru tradiție, ca valoare identitară și patrimoniu al comunității din care fac parte acești tineri. Au învățat cântecele strămoșilor, jocurile populare, până la virtuozitate, au cunoscut, căutat și îmbrăcat costumele populare, catrințele, „cămeșile cu pui” și „bondițele cu dihor” ale strămoșilor. Au învățat să le prezinte pe scenă, cu fală și sfiala specifică vârstei, dar și cu conștiința valorilor pe care le reprezintă acest patrimoniu imaterial.

Am admirat frumoasele costume bucovinene, ținuta impecabilă și execuția fără cusur a dansurilor și cântecelor celor mai multe dintre grupurile prezente pe scenă, prezența acompaniamentului de orchestră live al unora dintre concurenți, semn că nici cunoașterea muzicii instrumentale nu lipsește din preocuparea profesorilor locului, de a efectua culegeri de teren în localitățile în care trăiesc și prezentarea acestor obiceiuri pe scenă. Am ascultat balade, doine, cântece de joc, am vizionat formații de dans care oricând ar putea concura cu cele profesioniste, obiceiuri de nuntă și de Paști (căci festivalul s-a desfășurat în preajma acestei mari sărbători, pe care

Pe scena Festivalului „Pe-un picior de plai... Pe-o gură de rai... Bucovina”, ediția I, Câmpulung Moldovenesc, jud. Suceava, 6 aprilie 2012

bucovenienii o cinstesc în mod deosebit, mai ales prin încondeierea ouălor, valoare a patrimoniului lor). Nu în ultimul rând, am remarcat și admirat prezența câtorva formații din județele Maramureș, Neamț, Galați, Bistrița-Năsăud, care au prezentat cântece, dansuri și obiceiuri specifice zonei lor.

Tot acest spectacol a fost urmărit atent de un juriu, format din specialiști ai Centrului Cultural „Bucovina”, ai Universității din Suceava, ai CNCPCT. La final, copiii au primit diplome și premii din partea organizatorilor, stabilindu-se, astfel, și o ierarhie a celor prezenți.

Nu exagerăm cu nimic dacă spunem că a avut loc un regal al culturii populare, mai ales al celei bucovinene, majoritatea formațiilor reprezentând această zonă. Un spectacol lucrat serios, profesionist, curajos; căci este și un curaj să dai libertate pe scenă unor copii de până la clasa a VIII-a să interpreteze piese, uneori de mare complexitate, muzicale sau coregrafice. Iar această virtuozitate a elevilor nu a trecut neobservată de specialiștii prezenți.

Grup de dansatori copii participanți la festival

Festivalul s-a bucurat de sprijinul deputatului, al senatorului și al primarului municipiului Câmpulung Moldovenesc, al Consiliului Județean și Centrului Cultural „Bucovina”, precum și al multor sponsori. Iar la final, cu toții am tras concluzia că a meritat. A meritat pentru elevii care s-au făcut remarcăți, pentru profesorii care, astfel, și-au văzut munca pusă în valoare și răsplătită, pentru specialiști, care au avut un exemplu viu al valorii educative a tradițiilor populare, pentru publicul prezent, care a asistat la un spectacol de calitate. Dar poate că cel mai mult a meritat pentru viitor, pentru că nădăjduim ca acești copii și tineri să continue ceea ce au început în școală și să fie remarcăți de autoritățile în mâna cărora stă viitorul culturii populare bucovinene.

Dorim ca acest festival să continue și să se extindă, prin colaborarea cu formații din alte zone ale țării. Dorim ca autoritățile și sponsorii să fie la fel de receptivi mesajului pe care acest valoros spectacol l-a transmis celor prezenți. Dorim ca Bucovina, ținutul mănăstirilor și al voievozilor, să prezinte lumii și acest valoros patrimoniu, dezvoltând, în zonă, un turism cultural de calitate și atrăgând și prin aceste obiceiuri turiști români și străini.

Mare a fost bucuria noastră la această reprezentare de ținută a patrimoniului imaterial bucovinean. Și mai mare ar fi bucuria ca acest spectacol să continue mulți ani, iar copiii să se dovedească receptivi față de valorile tradiționale și să onoreze încrederea pe care au avut-o

dascălii lor când le-au încredințat acest patrimoniu spre conservare și transmitere. Considerăm că acesta este un pas important pe care l-au făcut autoritățile bucovinene în vederea dăinuirii tradițiilor lor, îi felicităm pe organizatori și dorim festivalului o existență cât mai lungă și mai plină de roade.

Text și fotografiile de **dr. Iuliana BĂNCESCU**
Cercetător științific II, CNCPCT

Icoane tradiționale

Cu două săptămâni înainte de sărbătoarea Învierii Mântuitorului, de Buna Vestire, Muzeul Național al Țăranului Român a adăpostit în Sala Acvariu o expoziție de icoane purtând semnătura meșterului popular și iconar Radu Dincă.

În deschidere au vorbit domnul Virgil Nițulescu, director al instituției mai sus-amintite, Valeriu Stoica, iconar renumit și prieten al lui Radu Dincă, iar la final, autorul însuși, vizibil emoționat și bucuros de numeroșii oaspeți veniți ca să-l felicite pentru splendidele lucrări aflate pe simeze.

Radu Dincă este un iconar bucureștean talentat, datorit cu har și cunoștințe, cu o lucrătură de mare finețe, acesta precizând, în ceea ce privește tehnica și modul de lucru, următoarele: *Încerc să rămân cât mai aproape de tehnica secolului al XVIII-lea (tempera cu emulsie de ou), de ornamentica și cromatica fiecărei zone și perioade care îmi servește ca sursă de inspirație, folosind cu precădere culori minerale și pigmenți naturali care au o mare transparentă și creează un cu totul alt aspect vizual decât cel obținut cu culori moderne ce sunt mai opace, intense și saturate. Rama joacă și ea un rol important, este o parte integrantă a icoanei, ea vine să întregască lucrarea și nimic nu s-ar potrivi mai bine icoanelor mele decât o ramă simplă de lemn (de obicei de brad). Ramele le realizez singur și mai apoi le ceruiesc cu ceară de albine, o tehnică veche, de asemenea tradițională și verificată în timp.*

Domnul Valeriu Stoica a vorbit despre icoana tradițională românească, maniera naivă în care aceasta era realizată, despre

Vlad și Radu Dincă, fiul și tatăl - meșteri iconari bucureșteni
Fotografie de Dănuț DUMITRAȘCU

puritatea sufletului celui care o realiza, despre mirarea care-l cuprindea pe făuritorul ei în fața naturii și a invitat la o întoarcere la acea puritate și mirare, din care se plăsmuiesc minunile lumii și spre care Dumnezeu își îndreaptă bunăvoința. Mirarea și naivitatea aureolează copilăria, puritatea este laitmotivul său și apanajul înțelepciunii, la maturitate.

Alături de icoanele minunate, s-a aflat și masa de lucru cu schițe, modele, culori, sticlă și tot ce e necesar pentru ca o icoană să prindă contur, cu stadiile pe care aceasta le parcurge până la produsul finit, un fel de „proces tehnologic” pe care îl cunoaște orice artist sau meșter și care a fost adus și la cunoștința privitorilor curioși, într-un mod artistic, bineînțeles.

Nu putem să nu-l amintim pe fiul meșterului Dincă, Vlad, prezent la vernisaj, care lucrează cot la cot cu tatăl lui, folosind o tehnică asemănătoare și având o finețe comparabilă cu a tatălui său, dovadă că „așchia nu sare departe de trunchi”.

Îmi doresc ca icoanele să aibă duh și har, să fie fereastră către dumnezeire, așadar, dacă ce construiesc este icoană, atunci cu siguranță este lucrarea Domnului.

Mădălina MUNTEANU
Referent, CNCPCT

Salonul de Primăvară al Artei Naive

Devenit tradițional, Salonul de Primăvară al Artei Naive, ajuns la cea de-a XXI-a ediție, aduce anul acesta, ca noutate, o infuzie de tinerețe. Rândurile artiștilor naivi, binecunoscuți, sunt întărite de câțiva tineri talentați, elevi ai Școlii Populare de Arte. Și, nu întâmplător, unul dintre aceștia este chiar câștigătorul Marelui Premiu al Salonului. Este vorba de Cornel Onodi, un promițător talent, lui

Imagine de la festivitatea de premiere - Salonul de Primăvară al Artei Naive, Bacău, 2012

Lucrarea artistei naive Catinca Popescu (Bacău), laureată a Premiului de excelență al CJCPCT Bacău

alăturându-i-se și alți colegi care frecventează cursurile de artă naivă ale Școlii, participanți acum la această expoziție.

Vernisajul Salonului a prelungit starea de sărbătoare reflectată de cea mai mare parte a tablourilor expuse. Criticul de artă Iulian Bucur a vorbit despre harul și hazul artiștilor reuniți într-o expoziție de o foarte bună calitate estetică, același lucru fiind confirmat și de pictorul Vasile Crăița Mândra, membru al juriului.

Cum cântecele de voie bună nu puteau lipsi de la un asemenea eveniment cultural, după festivitatea de premiere, grupul-vocal folcloric al Căminului Cultural Oituz, condus de învățătorul Gheorghe Oprea, a susținut un moment muzical spre delectarea numerosului public prezent la o frumoasă și senină manifestare artistică viu colorată.

Premianții Salonului de Primăvară al Artei Naive 2012 au fost:
Premiul Centrului „George Apostu” - Cornel Onodi (Bacău);
Premiul CJCPCT Bacău - Maria Margoș (Bacău);

Premiul de excelență al CJCPCT Bacău - Catinca Popescu (Bacău);

Premiul SIF Moldova - Maria Cojocaru (Galați), Geta Adam (Timișoara);

Premiul ITALPLAST - Mihai Profira (Valea Lupului, jud. Iași);

Premii de debut: Alice Kibyusa Forkos (Bacău), Emilian Tancău (Bacău), Ana Maria Mustea (Bacău), Irina Ghizdeanu (București).

Carmen MIHALACHE

Fotografii de Amedeo SPĂTARU

(Articol preluat cu acordul autorului de pe site-ul www.desteptarea.ro)

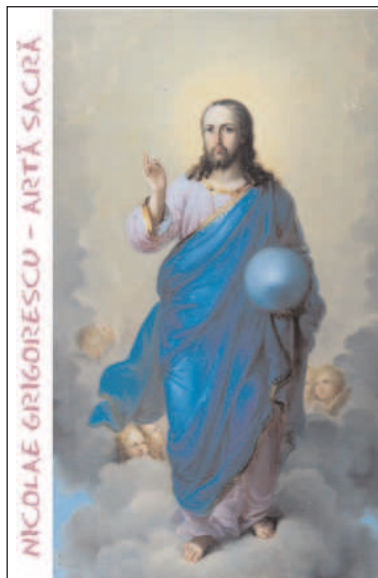
N.R.: Salonul de Primăvară al Artei Naive este un proiect al Centrului Cultural „George Apostu” din Bacău, director Gheorghe Popa.

Expoziție Grigorescu la Iași

Ce le mai spune contemporanilor noștri creația lui Grigorescu? După atâtea curente artistice inovatoare, care au căutat ruperea de tradiție și de convențiile artistice, după dezinteresul sau indiferența manifestate de tineri pentru artă, care ar fi mesajul pe care îl mai transmite generațiilor actuale marele pictor român?

Parcă dincolo de aceste întrebări, pe 29 martie a. c. a avut loc, la Muzeul Unirii din Iași, vernisajul expoziției de icoane pictate de Grigorescu și aflate, în prezent, în patrimoniul Mănăstirii Agapia. Icoane pictate în stil neoclasic, dincolo de convențiile artei bizantine, cu sfinți care parcă

plutesc peste lumea noastră îngreuiată de materie. Icoane care arată că din sfinți iriază lumină, așa cum și învățătura creștină spune despre Cel ce face pe slugile Sale pară de foc; o lumină venită din

izvorul Luminii necreate, Dumnezeu, care în chip de negrăit se odihnește în sfinți, în oamenii care l se fac vase ale alegerii.

Poate că meritul cel mai important al expoziției a fost acela de a recontextualiza arta sacră, de a o coborî din paza menită patrimoniului, în lumea cotidiană. Dar și acela de a face accesibile marelui public aceste obiecte de patrimoniu, realizând, indirect, educația pentru aprecierea valorii autentice. Icoanele, obiecte de cult (cinstite astfel, la vernisaj, numai de către măicuțe, care li s-au închinat) au coborât în spațiul profan pentru a fi admirate, ca obiecte de artă. Iar vizitatorii au gustat, din plin, din această frumusețe, care aduce totuși o adiere din împărăția cerească. Lucru pe care cântările măicuțelor de la Agapia, care au susținut, cu acest prilej, un recital de cânt bizantin, dedicat Postului Mare, în care ne aflăm, l-au subliniat, cu prisosință.

Apreciem și noi inițiativa organizatorilor, omagiată și de mulțimea vizitatorilor care au fost prezenți la vernisaj și în mod special prețuim inițiativa de a devoala lumii actuale o parte a patrimoniului ecleziastic, altfel mai puțin accesibilă marelui public. Valoroasa inițiativă a organizatorilor se află în spiritul întemeierii și existenței mănăstirilor românești ca centre de cultură și educație, care au de spus un important cuvânt despre artă, patrimoniu și valori chiar și lumii actuale, care pare a fi înțepenită între tehnică și măruntele preocupări cotidiene.

Am dori ca această inițiativă să continue, cu scopul intensificării colaborării dintre instituțiile culturale și cele bisericești, pentru a da spiritualitate culturii și a pune în valoare valorosul patrimoniu bisericesc de care dispune țara noastră.

Dr. Iuliana BĂNCESCU
Cercetător științific II, CNCPCT

*Agenda**

Alba

1-3 mai – Alba Iulia

Zilele Cetății Medievale.

4-6 mai – Sebeș

Festivalul Internațional „Lucian Blaga” - ediția a XXXII-a.

4-6 mai – Alba Iulia

Târgul de Carte „Alba Transilvana”.

13 mai – Blaj

Festivalul-concurs de Tradiții și Folclor „Cultură pentru Cultură” - zona Blaj.

15 mai – Ighiu

Îmbrânzitul oilor - tradiție specifică comunei.

17-18 mai – Alba Iulia

Festivalul-concurs de Cântec Popular „Cântec străbun” - ediția a VI-a.

20 mai – Negruleasa

Festivalul-concurs de Tradiții și Folclor „Cultură pentru Cultură” - zona Munții Apuseni.

20 mai – Meteș, Stremț, Jidvei

21 mai – Lupșa, Ocoliș, Șugag, Ponor

24 mai – Călnic, Livezile, Săliște, Sântimbru, Ponor, Cricău, Unirea, Sard

Fiii satului - manifestări etnofolclorice specifice fiecărei zone.

*N.R. Informațiile de la această rubrică sunt furnizate de centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale. Pentru confirmări, vă rugăm consultați organizatorii.

24 mai – Almașu Mare

Nedeea almașană.

25-27 mai – Alba Iulia

Festival-concurs de epigrame.

26-27 mai – Loman, com. Săsciori

Tocmitul băcițelor. La Cărări - obicei tradițional.

26-27 mai – Alba Iulia

Zilele Municipiului Alba Iulia.

27 mai – Meteș

Tunsul oilor - ediția a IV-a.

27 mai – Ceru-Băcăinți

Sărbătoarea florii de salcâm - manifestare etnofolclorică.

Arad

4 mai – Arad - Complexul Muzeal - Arad Sala „Clio”

Vernisajul Salonului Internațional de Fotografie „FOTO AR-TUR” - ediția a IV-a.

6-7 mai – Pecica

Manifestări dedicate *Zilelor Orașului Pecica.*

9 mai – Cermei

Manifestări dedicate *Zilei Europei.*

14 mai – Ineu

Festivalul de Poezie Maghiară „Bela Horvat”.

14 mai – Pecica

Festivalul-concurs Județean de Folclor „Identitate și Tradiție”.

14-15 mai – Moneasa

Zilele Monesei.

20 mai – Arad

„Așa-i jocul pe la noi” - festival internațional de folclor - ediția XVIII-a.

20 mai – Olari

„Pomul de mai” - festival de folclor.

25 mai – Arad

Festivalul Muzical „POP STAR”.

Arges

5-6 mai – Pitești - Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu”

Sesiunea Anuală de Comunicări Științifice și Culegeri de Folclor

„De la ulița satului la scara blocului. Mutații sociologice și etnografice”.

10-12 mai - Curtea de Argeș - Casa de Cultură „George Topârceanu” Festivalul-concurs al Filmului cu Tematică Religioasă „Lumină din Lumină” - ediția a XIX-a.

20 mai – Corbi

„Rapsodia păstorească” - sărbătoare folclorică tradițională cu participarea județelor Gorj, Sibiu, Vâlcea și Argeș - ediția a XLII-a.

24 mai – Stolnici - Căminul Cultural

„Întrecerea Călușarilor din Argeș - Stolnici” - ediția a XXIV-a.

26 mai – Pitești

Concursul Județean al Ansamblurilor Folclorice și al Formațiilor de Dansuri Populare de Copii și Tineri „Gheorghe Popescu-Județ” - ediția a XII-a.

Bacău

20 mai – Solonț

Nedeea de la Pădurăreni - manifestare cultural-artistică și religioasă prilejuită de hramul bisericii din localitate. Participă formații din localitățile: Solonț, Cucuieți, Palanca, Gana, Poduri, Moinești și Bacău.

20-27 mai – Buhuși

Festivalul Muzical Județean al Formațiilor Artistice ale Elevilor „Mihai Grinde”.

24 mai – Oituz, Poiana Sărată

Ziua Eroilor - depuneri de coroane și manifestări artistice.

Botoșani

19-21 mai – Bucecea

„Satule, mândră gradină” - festival folcloric zonal.

● În perioada 1-3 mai a.c., CJCPCT Botoșani participă, în localitatea Drochia (Republica Moldova), la manifestarea „La izvoarele neamului”.

București

8-9 mai - București

Ziua Europei – manifestări cultural-artistice.

Caras-Severin

2 mai – Reșița

„Alaiul Primăverii” - ediția a XXXI-a.

5 mai – Șopotu Nou

Simpozionul Internațional „Oameni de seamă ai Banatului”.

10 mai – Băile Herculane

Întâlnirea directorilor Festivalului Internațional „Hercules” (din județele Caraș-Severin și Timiș, din Târgu Jiu, Vârșeț și Niș).

10-13 mai – Băile Herculane

Colocviile „Reflex”.

11 mai – Greoni

Sărbătoarea Văii Carașului.

15-17 mai – Poiana Mărului

Cursuri de coregrafie și dansuri populare; participă cursanți din județele Caraș-Severin, Timiș și Hunedoara.

21 mai – Reșița

Festivalul de Muzică Corală „Ion Românu” - ediția XIV-a.

21 mai – Naidăș

Întâlnire cu fiii satului.

23 mai – Oravița

„Alaiul Primăverii pe Valea Carașului”/Sărbătoarea *Liliacului* - ediția a VII-a.

25-26 mai – Reșița

Colocviile Eliade.

28 mai – Răcășdia

Schimb cultural cu localitatea Grebenaț.

28 mai – Caransebeș

Festivalul de Muzică Corală „Timotei Popovici” - ediția a XXX-a.

28 mai – Armeniș, Sat Bătrân, Submarginea

Întâlnire cu fiii satului - *Ispas*.

Călărași

9 mai – Călărași

Ziua Europei - manifestări cultural-artistice.

25-27 mai – Călărași

„Flori de mai” - festival-concurs național de interpretare a muzicii ușoare românești - ediția a XXIV-a.

● În această lună Centrul Cultural Călărași inaugurează primul Centru de film 3D/2D.

Constanța**3 mai – Vultur - Școala cu clasele I-VIII****Caloianul - obicei de primăvară-vară, practicat în vechime de fetele tinere și femeile satului, astăzi fiind preluat și de copii, pentru invocarea ploii.****Giurgiu****5 mai – Giurgiu**

„Guitarrada” - spectacol-maraton susținut de cursanții clasei de chitară clasică ai Școlii Populare de Arte din cadrul CJCPCT Giurgiu.

5 mai – Giurgiu

„Să iubim Pământul!” - desene pe asfalt realizate de cursanții clasei de Grafică ai Școlii Populare de Arte din cadrul CJCPCT Giurgiu.

9 mai – Giurgiu*Ziua Europei* - spectacol oferit de cursanții cercurilor Școlii Populare de Arte din cadrul CJCPCT Giurgiu.**12 mai – Giurgiu - Sala Teatrului „Tudor Vianu”**

Festivalul de Dans „Magia dansului”.

21 mai – Giurgiu

În cadrul Noptii Muzeelor se desfășoară:

- Proiectul „Vestimentație și parada modei” sub genericul „Să fiu o zi dac sau roman?”;

- Spectacol muzical-coregrafic susținut de elevii cercurilor artistice din cadrul CJCPCT Giurgiu și Centrului Cultural Local „Ion Vinea”, de Ansamblul Folcloric „Doina Dunării” și Orchestra de Suflători „Valahia”.

26 mai – Giurgiu**Festival Județean de Folclor pentru Copii și Tineret „Ca pe Vlașca” - ediția I.****Gorj****1-2 mai – Mănăstirea Lainici, Târgu Jiu***Zilele Gorjului religios* - Cuviosul Irodion de la Lainici, ocrotitorul Gorjului.**3-6 mai – Brănești***Zilele Comunei Brănești* - sărbătoare etnofolclorică la care participă Ansamblul Artistic „Doina Gorjului” și formațiile Școlii Populare de Artă Târgu Jiu.**12 mai – Runcu****Ghermanul - obicei popular. Manifestarea face parte din Proiectul „Gorjul tradițional”.****12-20 mai – Târgu Jiu - Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu”***Zilele „Elvira Godeanu”* - festival de teatru și Gala Premiilor „Elvira Godeanu” pe anul 2011.**17-20 mai – Novaci****Zilele Culturii Novăcene în cadrul cărora are loc Festivalul Interjudețean de Folclor Pastoral „Urcatul oilor la munte” și inaugurarea Muzeului Civilizației Montane a Gorjului de la Rânca.****17-20 mai – Târgu Jiu, Târgu Cărbunești**

Festivalul Internațional de Literatură „Tudor Arghezi” - ediția a XXXII-a. Organizează: CJCPCT Gorj. Parteneri: Consiliul Județean Gorj, Biblioteca Județeană, Primăria, Consiliul local și Centrul Cultural „Tudor Arghezi” din Târgu Cărbunești, Ansamblul Artistic Profesionist „Doina Gorjului”.

18-20 mai – Târgu Jiu - Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu”

Festivalul Internațional de Muzică Cultă „Orfeus”. Spectacolul de gală are loc în data de 20 mai la Teatrul „Elvira Godeanu”.

19 mai – Ciuperceni**Inaugurarea Colecției de artă populară locală Ciuperceni.****19-20 mai – Mușetești****Fii satului - sărbătoare etnofolclorică.****21 mai – Jupânești****„Obiceiuri de odinioară” - șezătoare populară.****21-22 mai – Aninoasa****Zilele Satului Aninoasa.** Dintre manifestări face parte și lansarea monografiei *Comuna Aninoasa* de Virgil Cercelaru, apărută la Editura CJCPCT Gorj.**21-27 mai – Târgu Jiu****Târgul Meșterilor Populari Olteni - ediția a IV-a.****23 mai – Rovinari****Festivalul Județean de Folclor „Tineri talente” - ediția a IV-a.****24 mai - Negomir****Festivalul de Folclor „Vatra satului” - ediția a VI-a.****25-27 mai – Târgu Jiu****„Pe fir de baladă” - festival de folclor interjudețean pentru copii și tineret și Târgul Național al Meșterilor Populari Copii - ediția a VII-a.**

25-29 mai – Târgu Jiu

Festivalul Național de Teatru pentru Liceeni „Constantin Stanciovici-Brănișteanu” - Secțiunea „Vocațional”.

27 mai – Turceni

Festivalul de Folclor „Pe dunghia Jiului” - ediția a IV-a.

27 mai – Hurezani

Festivalul de Folclor „Amaradia” - ediția a VI-a.

30 mai – Urdari, Văgiulești

Sărbătoarea Florii de salcâm - manifestări câmpenești.

Harghita

3 mai – Căpâlnița

15 mai – Bălan

Spectacole folclorice susținute de Ansamblul Național Secuiesc „Harghita - János Vitéz”.

4 mai - Ciuman

5 mai – Ditrău

Sub genericul „Teatru pentru Ținutul Secuiesc”, Teatrul „Figura Studio” din Miercurea-Ciuc prezintă spectacolul (*Szép Új világ [(Frumos) Lumea nouă]*).

6 mai – Bancu

Spectacolul *A Lelenc (Copilul găsit)* de Szigligeti Ede susținut de Teatrul amator din Ciucsângeorgiu „Márton Ferenc”.

15 mai – Armășeni

29 mai – Mărtiniș

„Muzică clasică pentru județul Harghita” este genericul sub care Csíki Amarazenekar Kamaraegyüttese (Orchestra de Cameră Ciuc) prezintă spectacolul *Szemelvények a XVI.-XIX. századi magyar zenéből* (selecțiuni de muzică maghiară din secolele XVI-XIX).

17-20 mai – Valea Boros, com. Lunca de Jos

Întâlnirea Tarafurilor Populare din Transilvania - ediția a VII-a.

21 mai – Tulgheș

„Cântec nou, pe plai străbun” - spectacol prezentat de Ansamblul Artistic „Rapsodia Călimanilor” din Toplița, parte a Proiectului „Spectacole folclorice pentru județul Harghita”.

21-25 mai – Miercurea-Ciuc și localități din județ

Manifestări cultural-artistice din Programul *Zilele Ținutului Secuiesc*.

30 mai – Sândominic

Sub genericul „Teatru pentru Ținutul Secuiesc”, Teatrul Municipal „Csíki Játékszín” prezintă spectacolul *Búzakalász (Pietre)*.

● În cadrul Proiectului „Spectacole folclorice pentru județul Harghita” Ansamblul Național Secuiesc „Harghita - János Vitéz” prezintă spectacole în localitățile: Lăzărești, Cetățuia, Armășeni, Bancu, Bârzava.

● În perioada 7-10 mai a.c., Centrul Cultural Județean Harghita organizează o „Caravană Literară” în localitățile: Cristuru Secuiesc, Sfântu Gheorghe, Odorheiu Secuiesc și Sibiu.

● La Merești se organizează, în luna mai, o tabără internațională de artă fotografică.

Ialomița

4 mai – Albești

Festivalul Județean de Folclor „Zărzărică, zărzărea” - faza finală.

24-27 mai – Slobozia și localități din județ

Festival internațional de folclor - ediția a XV-a. Participă interpreți din: Macedonia, Bulgaria, Turcia, Ucraina, Italia și România.

Ilfov

22 mai – Mogoșoaia

„Cântec, joc și voie bună” - spectacol organizat în colaborare cu Centrul Cultural „Palatele Brâncovenesti”, cu participarea extraordinară a Ansamblui Folcloric „Valahia”, dirijor: Marius Zorilă, solistele: Lavinia Goste, Marioara Man Gheorghe, Letiția Boroș, Mădălina Ciucu și a ansamblurilor „Perinița” - Otopeni, (coregraf coordonator: Liliana Comana), „Gruianca” și „Codrii Vlășiei”.

26-27 mai – Voluntari

Festivalul de Teatru „Puck” - ediția a III-a, organizat de Casa de Cultură Voluntari și CJCPCT Ilfov.

● Pe parcursul lunii mai, Orchestra „Simfonia Bucureștilor” - dirijor: Florin Totan, susține concerte educative de muzică simfonică în localitățile județului.

● În perioada 1-30 mai a.c., au loc concerte de promenadă în parcurile din localitățile: Buftea, Mogoșoaia, Cornetu, Gruiu, Bragadiru, Domnești, Otopeni, Moara Vlășiei, Ciolpani, Snagov, oferite de fanfară.

- „Caravana Teatrului în Ilfov” - reprezentații teatrale în județ, susținute de actori profesioniști din instituțiile de teatru și companii particulare din România, în județul Ilfov.
- CJCPCT Ilfov participă, în calitate de coorganizator, la Festivalul de Muzică Ușoară „Flori de mai” de la Călărași, în perioada 25-27 mai.

Maramureș

6 mai – Bistra, Crasna, Valea Vișeuului

Festivalul Cântecului și Dansului Huțul „Obiceiuri de primăvară la ucraineni” - festival interjudețean dedicat ansamblurilor de amatori - ediția a XVII-a.

6 mai – Hoteni

„Tânjaua de pe Mara” - festival național al obiceiurilor agrare - ediția a XLIV-a.

19-20 mai – Șieu

„Floare mândră de pe Iza” - festival interjudețean pentru soliști vocali și instrumentiști - ediția a XXXII-a.

19-20 mai – Vișeu de Sus

„Armonii de primăvară” - festival interjudețean de literatură și folclor coordonat de Uniunea Scriitorilor Români și de I.G.F. (Asociația Internațională de Folclor) - ediția a XXXIV-a.

27 mai – Recea

„Mândru-i danțu pe la noi” - festival-concurs județean de dans popular - ediția a II-a.

27 mai – Coruia

Sărbătoarea Cireșelor - ediția a VII-a.

27 mai – Pasul Ștefănești (hotarul dintre Săcel-Maramureș și Romuli-Bistrița)

Sărbătoarea Păcurarilor - ediția a III-a.

Neamț

8 mai – Piatra Neamț

Stagiunea muzicală 2011-2012: concert susținut de Orchestra de Cameră „Concertino”.

- În această lună, Ansamblul Folcloric „Floricea de la munte” al Centrului de Cultură și Arte „Carmen Saeculare” Neamț participă la:
 - Festivalul „Lăutarii” de la Neptun - 12 mai;
 - Festivalul de folclor de la Brașov - 18 mai.

Olt

9 mai – Slatina și localități din județ

Ziua Europei - manifestări cultural-artistice și sportive în toate localitățile județului.

12 mai – Bobicești

26 mai – Izbiceni

„Atelierele de teatru” - concurs județean de teatru școlar - clasele I-VIII.

13 mai – Radomirești - Pădurea Crăciunei

Sărbătoarea Bujorului - manifestări etnofolclorice care marchează înflorirea bujorului sălbatic în pădurea de la marginea localității.

21 mai – Giuvărăști

Fiii satului - spectacole folclorice, premiera cuplurilor care au împlinit 50 de ani de căsnicie, acordarea titlului de „Cetățean de onoare”.

24 mai – Urzica

„Flori de salcâm” - concurs județean de muzică populară.

24 mai – Balș

„Pomul vieții” - festival etnofolcloric, expoziții de ceramică tradițională de Oboga, Româna și Vădastra, de ouă încondeiate, simpozion, spectacole folclorice.

- Pe parcursul lunii se derulează și proiectele:

- „Căminul cultural - programe de activități, oportunități și priorități” - instruire, programe de educație permanentă, spectacole metodologice, expoziții, proiecții de filme, conferințe și întâlniri cu specialiști și personalități culturale.

- „Crucile și cimitirul din Pietriș” - protejarea cimitirului și a meșteșugului confecționării crucilor de lemn pictat din satul Pietriș.

Prahova

1 mai – Urlați

Spectacol-concurs de cântece și dansuri populare și obiceiuri tradiționale românești, cu participare zonală.

6 mai – Gura Vadului

Ziua Comunei Gura Vadului - 402 ani de atestare documentară (1610-2012). Acțiune organizată în colaborare cu Centrul Județean de Cultură Prahova.

8 mai – Plopeni - Casa de Cultură

Festivalul Național de Muzică Corală „Pro Musica” - ediția a II-a.

9 mai – Vălenii de Munte

Ziua Europei și Ziua Orașului Vălenii de Munte - manifestări cultural-artistice dedicate acestor evenimente, cu participare națională.

12-20 mai – Cerașu - Căminul Cultural

„Basarabia, pământ românesc” - simpozion cu participare națională, organizat în colaborare cu Fundația Culturală „Traian T. Cepoiu” și Centrul Județean de Cultură Prahova.

18-27 mai – Ploiești și localități județ

Zilele Culturii Prahovene - ediția a II-a: expoziții, spectacole, filme, cărți, presă vorbită și scrisă, prelegeri, simpozioane, concursuri, vizite, întâlniri cu personalități reprezentative organizate în școli, biserici, așezăminte de cultură în vederea conștientizării valorilor Prahovei, de ieri și de azi.

20 mai – Câmpina

Festivalul-concurs Național de Interpretare Pianistică pentru Preșcolari și Elevii Claselor I-VIII - ediția a XIV-a.

25-27 mai – Comarnic

Festivalul Dansului și Portului Popular Românesc, cu participare interjudețeană.

25 mai – Florești

Simpozionul „Alexandru Ioan Cuza și Tabăra militară de la Florești - Prahova”. Participă: acad. Dinu Giurescu, prof. emerit Paul D. Popescu și prof. dr. Constantin Manolache. Expoziții documentare și artistice, program artistic și omagial la Monumentul Domnitorului (Organizatori: Centrul Județean de Cultură Prahova, Primăria și Școala cu clasele I-VIII Florești).

26 mai – Băicoi - Casa de Cultură

Concursul Național de Dans Modern „Copilăria în pași de dans” - ediția a VI-a.

28-29 mai – Păulești

Zilele Comunei Păulești - manifestare complexă, cu participare județeană.

● În perioada 19-21 mai, formații artistice din Drajna participă la manifestările dedicatei *Zilei Comunei Chișcăreni* (Republica Moldova).

Satu Mare**3 mai – Satu Mare - Galeria de Artă Plastică a Primăriei**

Vernisajul expoziției colective a Asociației Artiștilor Plastici din Cluj.

6 mai – Huta-Certeze

Festivalul de Folclor „Sâmbra Oilor”.

24 mai – Satu Mare - Galeria de Artă Plastică a CJCPCT

Vernisajul expoziției de artă plastică Belánszky Demkó Beáta.

28 mai – Satu Mare

„Zilele Rusaliilor Roșii” - spectacol folcloric de dansuri maghiare.

● În perioada 10-14 mai, reprezentantele Ansamblului Folcloric „Cununița”, Leontina Dorca, Maria Carmen Sas și Dana Maria Huja, participă la Festivalul de Folclor „Privighetoarea cehă”, în localitatea Velke Losiny, regiunea Olomouc, Republica Cehă.

Sălaj**5 mai – Zalău**

Sesiunea științifică „Cercetări sălăjene - Tradiții populare sălăjene”.

6 mai – Cizer

Măsurîșul de la Pria - serbare pastorală.

11-13 mai – Vârșolt

Concursul Național de Recitări de Poezie „Kanyadi Sandor”.

13 mai – Cehu Silvaniei

Festival-concurs Județean de Interpretare a Cântecelor Populare Românești și Maghiare pentru Preșcolari și Școlari.

18-20 mai – Zalău

A V-a ediție a Festivalului-concurs „Mândru cântec sălăjean”, dedicat soliștilor vocali și instrumentiști.

Suceava**9 mai – Suceava**

Ziua Europei - expoziție de artă plastică, manifestări cultural-artistice.

13 mai – Bucșoia - Frasin

„Hora Bucovinei” - spectacole și manifestări legate de tradiții și obiceiuri păstorești.

13 mai – Iaslovăț

„Flori de mai” - festival de folclor - ediția a X-a.

18-19 mai – Suceava

Concursul Național de Recenzii și Jurnale „Mihail Sebastian - Mihail Iordache – LYCEUM” - ediția a VI-a.

21 mai – Moara

„Ograda cu dor” - festival de folclor tradițional - ediția a IV-a.

Vâlcea

9 mai – Râmnicu Vâlcea - Galeria de Arte „Constantin Iliescu”
Retrospectivă plastică Constantin Zorlescu - 90 de ani de la naștere.

12 mai – Mihăești - Căminul Cultural

Ziua Comunei Mihăești - manifestări etnofolclorice - ediția a IV-a.

18-20 mai – Râmnicu Vâlcea

„Floralia” - festival al florilor cultivate în apartament și spații amenajate - ediția a II-a; manifestare care face parte din Programul *Zilelor Municipiului Râmnicu Vâlcea* (1388-2012).

20 mai – Crețeni - Parcul Școlii cu clasele I-VIII

„Pridvorul tinereții” - festivalul tinerilor interpreți de folclor și al meșterilor populari - ediția a XV-a.

21 mai – Păușești-Otăsău - Căminul Cultural

„Glasul Otăsăului” - festival al comunităților de pe Valea Otăsăului - ediția a XII-a.

24 mai – Stroești - Căminul Cultural

„Hora satului” - sărbătoare a comunității prilejuită de Sărbătoarea Înălțării Domnului Iisus Hristos.

27 mai - Galicea

Ziua Comunei Galicea - ediția a VIII-a.

31 mai - Râmnicu Vâlcea - Galeria de Arte „Constantin Iliescu”

„Vâlcea artistică” - festival județean, concurs de creație literară, plastică, foto, film - ediția a XVI-a.

Semnal

Stimați colegi, vă anunțăm că s-a deschis **Sesiunea 2012** a Programului *Tezaur Uman Vii*.

Vă rugăm consultați site-ul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – www.cultura.ro și/sau al Centrului Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale – www.centrul-cultura-traditionala.ro.

Persoane de contact:

- Ciprian Ogrăzeanu - director CNCPCT tel.: 021 317.89.70.

- Elena Gavriluțiu - șef birou CNCPCT tel.: 021 317.89.69.

Confesiuni**Doina Moldoveanu și Maria Margoș, prezențe în Tabăra de artă naivă de la Zimnicea (2010)**

Dănuț Dumitrașcu: Vă rugăm să ne spuneți ce înseamnă această tabără pentru dumneavoastră?

Doina Moldoveanu: *Pentru mine, această tabără, fiind prima (n-am mai avut ocazia să particip la asemenea manifestări), e o bucurie și, totodată, satisfacția că pot să arăt din lucrările mele, din talentul meu, mai exact... Ce să zic?... am aici ocazia de a picta în liniște (bineînțeles, și acasă), iar inspirația vine cu totul altfel.*

D.D.: Eu ce-am văzut până acum au fost în majoritate lucrări care reprezentau fie obiceiuri de iarnă, nu? (cred că nu mă înșel), fie măști care se folosesc tot iarna, la sărbători. Cum e totuși aici, unde suntem în plină vară?

D.M.: *Da. Chiar dacă suntem în plină vară, obiceiurile sunt reprezentate și din dorința noastră de a fi păstrate... Să nu se uite.*

Eu aș vrea ca și pe viitor cei care vor veni după noi să mai cunoască din obiceiuri și tradiții ale noastre, ale românilor în general, și chiar și portul acesta pe care încerc să-l redau așa cum a fost, să se păstreze și el, pe lângă obiceiuri.

D.D.: Când ați început să pictați?

D.M.: *Eu desenez de când m-am născut (râde). De la vârsta de 4 ani; talentul l-am avut din naștere: desenam orice, începând de la animale, peisaje, mă inspiram și din acele cărțuții mici care erau pentru copii (îmi plăceau foarte mult), eu le imitam, mai exact.*

În cramă - Doina Moldoveanu (Galați)

O mătușă de-a mea desena și îmi plăcea atât de mult, încât m-a determinat să pictez în continuare, să desenez.

Pictorii cei mai mari m-au inspirat. Idolul meu a fost Michelangelo. Am vrut să devin pictoriță realistă.

După ce am terminat Școala de artă, cum soarta îți cam schimbă drumurile în viață, am rămas, și nu-mi pare rău, la stilul acesta, cel al picturii naive. Așa pot să redau ceea ce gândesc, ceea ce simt și ceea ce trăiesc zi cu zi; aici și culorile sunt mult mai vii, mai colorate, mai pline de viață într-un cuvânt.

D.D.: Eu cred că în fiecare lucrare de artă naivă e vorba, din ce am văzut eu până acum, de o poveste.

D.M.: Da, o poveste. Petrecută, poate, de unii în anumite momente ale vieții... Sau imaginația... despre care, eu, cel puțin, pot să spun că e ca un har. Mulți îl dobândesc în timp, alții se nasc cu el și... poate verbal nu mă pot exprima, dar prin desen sper să-i placă celui care privește ceea ce fac și ceea ce desenez.

Zi de vară în sat - Maria Margoș (Bacău)

D.D.: Deci, dacă n-ați mai fost până acum la vreo tabără de artă naivă, sau de artă în general, puteți să ne spuneți cum vi se pare asta de la Zimnicea, care-i prima?

D.M.: Mi se pare plăcută, liniștită, chiar și buna organizare e pe măsura așteptărilor noastre și sper că și pe viitor să se poată susține aceste manifestări.

D.D.: Deci, credeți că sunt utile?

D.M.: Sunt chiar foarte utile, pentru că aici nu mai avem micile restricții în program, să-i spunem așa, de zi cu zi. Aici ești mai liber, ai tot timpul din lume; cu toate că acest timp este el cumva socotit în zile, dar pentru noi chiar e mulțumitor și binevenit.

D.D.: Vă simțiți mai în largul dumneavoastră.

D.M.: Da, în largul meu. Și toți ne simțim așa.

Maria Margoș: Mă numesc Maria Margoș, sunt din Bacău, particip pentru prima dată la o tabără de pictură, de artă naivă.

Ca la început, este mai greu, dar sper să fie și mai ușor pentru mine. Emoții multe și mari, trebuie să trec prin toate.

Am participat la expoziții: la Pitești, Bacău, Iași, București.

Nu pictez de mult timp, în 2007 m-am apucat, deci nu am o vârstă... Nu sunt prea tânără, dar m-am apucat întâmplător - cineva a zis: „Uite, îți întind și ție o pânză. Hai, apucă-te de pictat!”, zic: „Bun, hai să încerc”. Și am încercat.

Am încercat pe o pânză mare, pentru început, dar și care a luat Marele Premiu, tot pentru început, la Bacău, la „George Apostu”, și asta m-a determinat, mi-a dat un imbold să merg mai departe.

Așa am început și continuu, sper să continuu cât voi putea, cât voi fi sănătoasă și mă mai pot mișca (râde).

D.D.: Doamnă, caracterizați-vă pe dumneavoastră ca pictoriță de artă naivă. Ce este aia să fii pictor de artă naivă?

M.M.: Să fii pictor de artă naivă... Eu cred că trebuie, în primul rând, să pictezi ceea ce simți, pentru că școală nu avem, eu nu am, nici de-un fel, nici măcar Școala Populară de Artă, deci pictez doar ce simt, așa cum pot și uneori nu-mi iese cum vreau eu, dar îmi dau toată silința să meargă mai bine, din ce în ce mai bine.

D.D.: Spuneți-ne ceva despre această primă tabără?

M.M.: Am avut la început emoții, și acuma am, mai ales că pictorii pe care i-am întâlnit aici sunt necunoscuți pentru mine sau, mai bine zis, au fost până acum necunoscuți.

Nu am mers, chiar dacă am trimis în țară tablouri, eu nu am fost prezentă, deci nu ne-am mai întâlnit nicicum până acum, dar sunt oameni cu suflet mare, dornici să creeze și creează foarte frumos; sper să ajung, în timp, să creez și eu ca ei, măcar ca ei, și mă bucur că i-am întâlnit și că ne-am întâlnit toți aici. Sper să ne întâlnim la cât mai multe tabere.

D.D.: Doamnă Margoș, spuneți-ne câte ceva despre ușa asta la care pictați.

M.M.: Nu mă așteptam să particip și eu la pictarea acestei uși, știu că va participa la o expoziție de artă naivă și mă străduiesc să fac cât de cât frumos și bine, măcar să fiu în rând cu ceilalți colegi ai mei.

A transcris

Ioana Mădălina MUNTEANU

Referent, CNCPCT

Fotografii de Dănuț DUMITRAȘCU

Consultant artistic, CNCPCT

Noi apariții editoriale

Ilie Moise, Confrerii carpatice de tineret: ceata de feciori

Cluj-Napoca, Editura Dacia XXI, 2012, 232 p.

De curând, a fost reeditată, la Editura Dacia XXI din Cluj-Napoca, în seria Antropologie - Folclor - Etnologie, lucrarea *Confrerii carpatice de tineret: ceata de feciori*, semnată de prof. univ. dr. Ilie Moise. Inițiată de universitarul clujean Ion Șeulean, seria *Antropologie - Folclor - Etnologie*, ajunsă la nr. 13, înglobează sinteze importante privind cercetarea culturii și civilizației tradiționale românești din ultima jumătate de veac, precum: Ion Mușlea, *Cercetări etnologice în Țara Oașului și la minierii din nordul Transilvaniei*, Dumitru Pop, *Obiceiuri agrare în tradiția populară românească*, Mihai Dăncuș, *Arhitectura vernaculară și alte valori ale culturii populare...*, Ioan Godea și Narcisa Știucă, *Târgul de fete*, Otilia Hedeșan, *Strigoi*.

Includerea într-o astfel de serie echivalează cu o nouă validare științifică, după două decenii de la prima publicare, o confirmare a rolului aparte pe care-l are această sinteză în cercetările de cultură tradițională românească. Ținuta științifică a lucrării (o riguroasă structurare pe capitole și subcapitole, o bibliografie adusă „la zi”, indice de nume, obiceiuri și localități) este completată de aceea estetică, de o copertă inspirată și o ilustrație extrem de bogată, care acoperă, în chip benefic, problematica abordată.

Parcurgând textul lucrării, se constată că volumul reprezintă o sinteză dedicată României ca unic spațiu european care mai păstrează asociațiile tradiționale de tineret - adevărate instituții tradiționale cu rituri de inițiere și rituri de trecere specifice.

Așa cum subliniază autorul într-un scurt pasaj din Introducere, *Confreerii carpatice de tineret: ceata de feciori* „va contribui la o mai justă înțelegere a specificului nostru cultural, la elucidarea unor probleme legate de obârșia și continuitatea etnică, la conturarea, cu mai multă pregnanță, a elementelor ce definesc originalitatea comunității tradiționale românești”.

Pentru cei interesați, menționăm că volumul poate fi consultat la biblioteca Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu sau poate fi achiziționat de la editura Dacia XXI din Cluj-Napoca.

Andreea BUZAS
CJCPCT „Cindrelul-Junii” Sibiu